

sidstnævnte til en Kurs i 90erne, de førstnævnte til en endnu lavere. Anbringelsen i disse Statsgældsbeviser vil altsaa for manges, og navnlig de mindre Spareres Vedkommende — jeg bruger ikke her Ordet Sparere som betegnende Forholdet til en Sparekasse, men som almindelig Betegnelse for Folk, der ved Sparsommelighed har lagt mindre Beløb til Side — være et bevidst Offer til Staten i denne Situation, thi de Penge, som de saaledes anbringer fast til pari mod 5 pCt. Rente, vilde utvivlsomt ellers være blevet anbragt i andre Papirer. Jeg synes, at dette skal siges aabenhjertigt, naar man som jeg betragter Forholdet saaledes, at det er en Nødvendighed, at Staten, selv om den derved kommer til at øve nogen Konkurrence overfor andre Papirer, skaffer Sikkerhed for, at de almene, hele Befolkningen angaaende Formaal kan opfyldes under denne Situation.

Endelig har jeg kun tilbage nogle faa Bemærkninger angaaende den Maade, hvorpaa Dækningen for dette nye Laan skal tilvejebringes. Dette Spørgsmaals praktiske, aktuelt-politiske Interesse er selvfølgelig blevet væsentligt forringet ved, at det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) erklærede, at han ikke vilde rejse Spørgsmaal om øjeblikkeligt Forslag fra den højtærede Finansminister om Dækning i Anledning af dette Laan, og de forsigtige Vendinger, hvori det ærede Medlem yderligere udtalte sin Forudsætning med Hensyn til, hvor naar Dækningsforslag skulde fremsættes, kan jeg egentlig Ord for Ord tiltræde. De allersidste Ord i den vedkommende Sætning lød paa, at Dækningsforslaget skulde fremsættes, naar Situationen kunde overskues. Blandt det, som man til den Tid skal kunne overskue, vil selvfølgelig det Spørgsmaal være, hvorvidt de ekstraordinære Skatter, vi allerede har vedtaget, giver saa meget, at hvad der mangler i Dækning af de 3 Mill. Kr. om Aaret til Renten af det nye Laan, ikke kan begrunde nye Skatter. Men jeg vil gerne føje mit Ord til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds' (K. M. Klausen) for, at det Ønske næres, at de Skatter, som skal benyttes til Dækning af dette ekstraordinære Laan, bliver af samme Art som de sidste ekstraordinære Skatter, at vi ikke skal komme til at se os nødsaget til at faa indirekte Skatter. Det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) bemærkede den 2den Marts 1915 ved første Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i forskel-

lige Skattelove, at jeg, den Gang vi behandlede det forrige Statslaan, ganske vist havde sagt, at jeg haabede paa, at det væsentligt maatte blive ved direkte Skatter, Dækning søgtes, men deri saa det ærede Medlem en Antydning af, at jeg dog ogsaa betragtede det som en rimelig Mulighed, at indirekte Skatter kunde blive nødvendige. Det er alt for stærkt et Udtryk for den Mulighed, som jeg imødeser i saa Henseende; jeg finder ikke, at det er nogen rimelig Mulighed. Jeg kan sige, at jeg under visse Omstændigheder kunde tænke mig den meget sørgelige, men sidste Mulighed, at det blev nødvendigt at gaa til indirekte Skatter; men at vi skulde være kommet saa langt allerede nu, kan jeg paa ingen Maade indrømme, og jeg vil sige til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), at den Forudsætning, ud fra hvilken han gaar med til dette Statslaan, staar han ikke ene med.

Med disse Ord skal jeg tillade mig at anbefale, at dette Lovforslag gaar hurtigt gennem dette Ting med de Følelser af Alvor, for ikke at sige af Bitterhed, hvormed man, naar man hører til Lovgivningsmagten i et lille Land, der ikke ønsker bedre end og anvender alle sine Kræfter paa at holde sig udenfor en Verdenssituations Hvirvel, dog ser sig draget økonomisk ind i den.

Wulff: Hvad jeg har at sige paa min Gruppes Vegne i denne Sag, vil ikke adskille sig meget væsentligt fra de tre foregaaende Ordføreres Udtalelser. Hvad angaar det foreslaaede Statslaan, er vi enige med den højtærede Finansminister i, at det er nødvendigt, og skønner heller ikke, at den Sum, der er Tale om, er for stor; snarere er det sandsynligt, at Fremtiden vil stille større Krav til os, som dette Beløb ikke en Gang kan tilfredsstille. Det forekommer os, at de Betingelser, som er foreslaaede for Statslaanet, efter de foreliggende Omstændigheder er rimelige. Vi tror ikke, at det er muligt i dette Øjeblik at opnaa dem billigere; jeg tror endda, at der vil kunne vises Eksempler paa, at større Laantagere har faaet dem ringere. Det forekommer os endvidere, at den Form, som er valgt for Statslaanet, fuldstændig kan billiges; vi tror, det er den heldigste i Øjeblikket og den, som vil volde det øvrige Pengemarked mindst Skade. I det hele taget kan vi altsaa tiltræde Lovforslaget.

Der er rejst det Spørgsmaal, om ikke